

Christian Veske
Soolise võrdõiguslikkuse ja võrdse kohtlemise
volinik

Teie: 09.10.2024 nr 2-5/44_2024

Meie: 11.11.2024 nr 5-1/64-3

Siseministeeriumi vastus soolise võrdõiguslikkuse ja võrdse kohtlemise voliniku selgitustaotlusele

Olete 8. oktoobril 2024 esitanud Siseministeeriumile selgitustaotluse seoses tegevustega Euroopa Liidu (edaspidi *EL*) rassismivastase tegevuskava 2020-2025 elluviimisega. Selgitustaotluses olid välja toodud järgmised küsimused:

- 1. Milline on olnud Siseministeeriumi roll EL rassismivastase tegevuskava ellu viimisel?*
- 2. Milliseid rassismivastaseid meetmeid on Siseministeeriumi vastutusalas ajavahemikul 2020 – 2024 ellu viidud?*
- 3. Millised on planeeritud tegevused aastaks 2025?*

Vastame nendele küsimustele esitamise järjekorras. Vastused koostasid, koostöös Politsei- ja Piirivalveametiga, Siseministeeriumi korrakaitse- ja kriminaalpoliitika osakond, sisejulgeolekupoliitika osakond ning EL ja välissuhete osakond.

1. Milline on olnud Siseministeeriumi roll EL rassismivastase tegevuskava ellu viimisel?

[EL rassismivastane tegevuskava 2020-2025](#) on strateegiadokument, mille peavastutajaks on Sotsiaalministeerium. Seetõttu ei vii Siseministeerium ise läbi eraldiseisvaid rassismivastaseid tegevusi, vaid on toeks peavastutajale, jagades vajalikku korrakaitse- ning sisejulgeolekualast ekspertiisi k.a. riikliku tegevuskava koostamisel.

Samas mainime, et Siseministeeriumi eesmärk on alati tagada siseriiklik julgeolek ning turvalisus. Selle saavutamiseks kaasume ning panustame ka valdkondade ülesesse koostöösse sõltumata sihtgrupist ja teemast. Sama kehtiks ka eelmainitud tegevuskava osas, kus toetame ja jõustame tegevusi.

2. Milliseid rassismivastaseid meetmeid on Siseministeeriumi vastutusalas ajavahemikul 2020 – 2024 ellu viidud?

Kuna Eesti õiguskaitse vaatest ei ole rassismi näol tegu ühiskondlikult tihtiesineva probleemiga, keskendume suuresti laiemale vaatele ehk igasuguse äärmusluse ennetamisele ning terrorismi ja usulise radikaliseerumise vastu võitlemisele. Tulenevalt muutunud geopoliitilisest olukorrast ning lähtudes teadmusest, et usuline ja rassiline diskrimineerimine võivad kattuda, oleme aktiivselt seiramas olukorda, pöörates erilist tähelepanu islamivastastele ja antisemiitlikele üleskutsetele, k.a. veebis, et vältida rahutuste ning vägivalda puhkemist. Ebaseadusliku veebisisu vähendamiseks on Eesti rakendatud [EL-i ülese digiteenuste määruse](#),

mille alusel eemaldatakse ebaseaduslik veebisisu Politsei- ja Piirivalveameti (st veebikonstaablite) ja teiste ametkondade poolt.

Politsei- ja Piirivalveamet reageerib veebipöördumistele ja kuriteoavaldustele ning menetleb neid vastavalt kehtivale seadusandlusele (st Karistusseadustiku §151 alusel kvalifitseeruvad juhtumid), tagades kõigi isikute võrdse kohtlemise. Lisaks seiravad veebipolitseinikud ressursi võimekuse piires internetis keelatud ja ohtlikku sisu, sh vaenukõne ja rassismiilmingud, ning reageerivad tuvastatud teabele.

Politsei- ja Piirivalveameti ametnikke on samuti koolitatud seonduvatel teemadel:

- *Võrdsed võimalused;*
- *Võrdse kohtlemise ABC;*
- *Ametnik soolise võrdsuse edendajana;*
- *Soolise võrdsuse ABC;*
- *Kuidas lõimida võrdsust digiarengu ja digiriigi valdkonda?*
- *Kuidas lõimida võrdsust majandusarengu, innovatsiooni ja ettevõtluse valdkonda?*
- *Erinevad kultuurid, tavad ja usundid - radikaliseerumise äratundmine.*

Taolised koolitused, mis on ühised nii politseinikele kui ka piirivalvuritele, annavad võimaluse tegutseda ühiste teadmiste põhjal. Samuti on infovahetus tagatud ühiste infosüsteemide ja sisemiste eeskirjade alusel, sh ennetustöö ja kogukonnatöö osas. Lisaks on Sisekaitseakadeemias politseinike ja piirivalvurite õppekavadesse integreeritud vähemuste ja mitmekultuurilisuse käsitlus ning võrdsete võimaluste teemad.

3. Millised on planeeritud tegevused aastaks 2025?

Siseministeerium ei planeeri eraldiseisvaid rassismivastaseid tegevusi 2025. aastaks, kuid on valmis toetama Sotsiaalministeeriumi riikliku tegevuskava vms muude temaatiliste meetmete väljatöötamisel.

Samas hindab Siseministeerium rassismi radikaliseerumise tulemusena ilmneva äärmusluse vormina. Viimase vastu on [Siseturvalisuse arengukavast 2020 – 2030](#) (STAK) tulenevas programmis „[Kindel julgeolek 2025 – 2028](#)“ kavandatud radikaliseerumise ja terrorismi ennetamiseks suunatud meetmed.

Lisaks toome välja ka hetkel Riigikogu menetluses oleva Karistusseadustiku muutmise eelnõu, millesse Siseministeerium on samuti panustanud (peavastutaja on Justiitsministeerium): § 58 ning § 151 on muudetud viisil, mis lähtuvad rassivaenu kontekstist.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Joosep Kaasik
sisejulgeoleku asekanstsler

Katarina Budrik 6125144
katarina.budrik@siseministeerium.ee